

Projektne tedne in ustvarjalnost

■ **Martina Goričan** je profesorica zgodovine in geografije na Srednji šoli Ravne v Šolskem centru Ravne.

Družba znanja zahteva vseživljenjsko izobraževanje in pridobivanje najrazličnejših kompetenc. Projektno delo je ena od oblik izobraževanja, ki dijakom omogoča, da znanje širijo drugače kot pri klasičnem pouku. Projektne tedne že vrsto let vključujemo v naš šolski letni delovni načrt, saj imamo z njimi dobre izkušnje, prav tako so zelo dobri tudi rezultati dela. Projektno delo je zanimivo, raznovrstno, polno zanimivih in neprecenljivih izkušenj, ki jih pri tem pridobimo vsi udeleženci.

Radi sodelujejo

Na Srednji šoli Ravne na Koroškem že osmo leto izvajamo projektne tedne, ki so iz leta v leto boljši, zanimivejši in bogatejši. Dijaki jih imajo radi, ker jih projektno delo bolj privlači kot klasični pouk, z veseljem jih pričakujejo ter pri njih sodelujejo. Na leto imamo dva projektna tedna. Cilj projektne tedna je, da dijaki o posamezni temi usvojijo kar največ znanja oziroma pridobijo čim več podatkov, in sicer na podlagi lastnih izkušenj ter skupinskega dela. Rezultat projektne tedna je torej predstavitev na sklepnem prireditvi, na kateri dijaki svojim sošolcem, učiteljem in drugim navzočim poročajo o svojih izkušnjah, novih spoznanjih ter o vsem, kar so se novega naučili. Nekatere skupine izdelajo zanimive izdelke. Tokrat smo se s skupino dijakov odločili za izdelek, in sicer za uro iz das mase.

Projektno delo

Projektne tedni so del obveznega programa, pri čemer učenci spoznavajo konkretne življenjske situacije in rešujejo probleme. Pri tem jim je v pomoč teoretično znanje, ki so ga usvojili pri pouku. V času projektne tedna iščejo informacije, odkrivajo probleme in jih po svojih močeh ter s pomočjo profesorjev rešujejo. Iz spoznanj in izkušenj črpajo nove pobude za nadaljnje učenje. Marentič Požarnik (2003) pravi, da je kakovostno učenje tisto, ki dijake celostno, miselno in čustveno aktivira. Uvidijo smiselnost medpredmetnega povezovanja in ga znajo izkoristiti. Razvijajo pozitiven odnos do tehniških dosežkov, raziskujejo njihov

Cilj projektne tedna je, da dijaki o posamezni temi usvojijo kar največ znanja oziroma pridobijo čim več podatkov, in sicer na podlagi lastnih izkušenj ter skupinskega dela.

izvor in zgradbo. Navajajo se na timsko delo in skupaj zbirajo podatke na terenu. Svoje ugotovitve primerjajo s podatki iz strokovne literature, ki jo znajo poiskati v knjižnici ali na spletu. S pomočjo novih informacijskih tehnologij predstavijo svoje videnje teme, s katero so se ukvarjali, pri tem upoštevajo pravila slovnice, pravopisa in govornega nastopanja.

Projektne tedne Vse o urah

Kot mentorica sem prevzela skupino devetih dijakov drugega letnika elektrotehnikov, s katerimi smo se odločili, da bo naše projektno delo osredotočeno na temo ur. Učitelj ima pri projektne delu pomembno usmerjevalno in intervencijsko vlogo (Bahovec idr., 2007). Najprej smo se pogovorili o temi in naredili načrt dela. Delo v projektne tednu smo razdelili na tri dele: izdelava knjige o urah, izdelava ure iz das mase, priprava elektronskih prosojnic za predstavitev našega dela.

Cilji

Cilji našega projektne tedna so bili:

- seznaniti se z zgodovino urarstva;
- zbrati gradivo o urah;

- izdelati knjigo o urah;
- izdelati uro iz das mase;
- pripraviti predstavitev na elektronskih prosojnicah.

Potek projektne dela

Ponedeljek:

- pogovorili smo se o temi;
- izmenjali smo predloge in ideje;
- naredili smo načrt dela po dnevih;
- razdelili smo si podteme;
- oblikovali smo osnutek knjige;
- začeli smo iskati podatke.

Razdelili smo si podteme – podnaslove za našo knjigo z naslovom Vse o urah: Uvod; Zgodovina ur; Na splošno o urah; Urni mehanizmi; Vrste ur; Postopek izdelave ure iz das mase.

Dijaki so na spletu iskali gradivo za posamezno poglavje v knjigi. Ko so imeli gradivo zbrano, so ga po elektronski pošti poslali dijakoma, ki sta bila zadolžena za oblikovanje knjige (kazalo, fotografije, tabele ...).

Glede na želje in zmožnosti smo določili, kdo bo oblikoval elektronske prosojnice in kdo bo oblikoval knjigo. Vsak posameznik je prispeval svoj delež in s tem razvijal pozitivno samopodobo.

Torek:

- delo na terenu: obiskali smo Koroško osrednjo knjižnico dr. Franca Sušnika Ravne na Koroškem;
- iskali smo podatke na spletu in v knjigah;
- oblikovali smo začeli knjigo.

Sreda:

- pripravili smo ves potreben material za uro iz das mase;
- začeli smo izdelovati uro (štirje dijaki);
- pet dijakov je nadaljevalo z oblikovanjem knjige.

Četrtek:

- do konca smo oblikovali knjigo;
- pobarvali in polakirali smo uro;
- izdelali smo elektronske prosojnice;
- pripravili smo se na predstavitev.

Petek:

- na sklepnih prireditvah smo svoje delo v projektne tedne predstavili drugim skupinam;
- predstavili smo tudi svojo knjigo in pokazali izdelano uro.

Razvaljamo maso

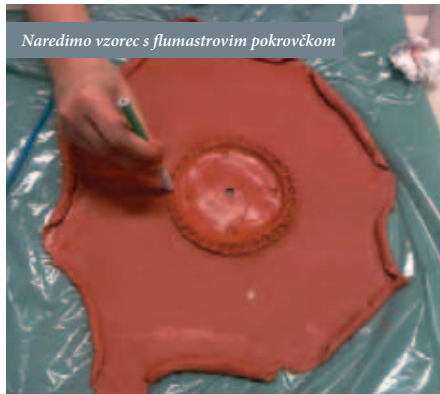
Izdelava ure iz das mase

Potrebujemo: das maso, vodo, nitrolak, valjar, slamico, kozarec za vlaganje, čopiče različnih debelin, konturno barvo za steklo, tempera barve, vrstico, košček lepenke, gobico, zlato akrilno barvo, škarje, kos čipkaste ga blaga, polivinil, flomaster, urni mehanizem, lepilno pištolo, kuhinjski nož.

Opis postopka:

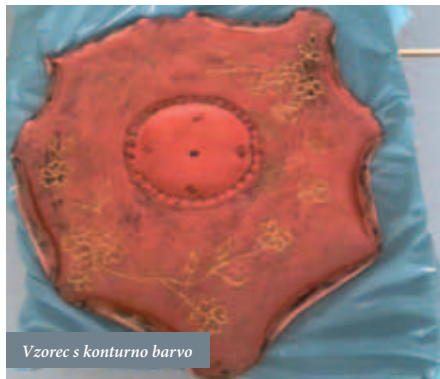
- Das maso dobro pregnetemo in jo z valjarjem razvaljamo na poljubno velikost debeline 0,5 centimetra.
- Ko smo maso zvaljali na zeleno velikost, jo prekrijemo s čipko in z valjarjem polvaljamo čez čipko, da dobimo njen odtis.
- Robove poljubno zavijamo in zgladimo z vodo.
- Na sredino odtisnemo kozarec, ki ga uporabimo le kot vzorec.
- Z vodo gladimo nastali krog toliko časa, da se stanjša na približno 2 milimetra. Debelina je odvisna od urnega meha-

nizma. Če je masa predebel, se bodo kazalci zatikali.

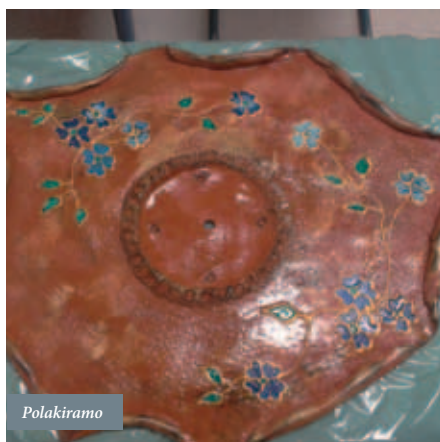
Naredimo vzorec s flumastrovim pokrovčkom

- Na sredini kroga s slamico zvrtno luknjico, ki ne sme biti premajhna, zato da lahko skozi vtaknemo mehanizem.
- S flomastrovim pokrovčkom naredimo vzorec.
- S kuhinjskim nožem dodatno okrasimo uro. Pustimo jo na polivinilu, in ko je dovolj suha in trdna, jo lahko obrnemo, da se posuši še na spodnji strani.

Vzorec s konturno barvo

- Ko je masa suha, uro postaramo tako, da jo patiniramo. Za to uporabimo črno tempera barvo, ki jo z gobico nanesemo na izpostavljene dele. Ko se črna barva

Polakiramo

posuši, postopek ponovimo še z zlato akrilno barvo. Ko je tudi ta suha, uro polakiramo z nitrolakom.

- S konturno barvo narišemo vzorec.
- Uro pobarvamo s tempera barvami. Ko se tempera barve posušijo, vzorec še enkrat prelakiramo z nitrolakom.
- Na hrbtno stran z lepilno pištolo nalepi urni mehanizem in košček lesa z žebličkom.
- Polakiramo še zadnjo stran.

Končana ura

Sklepna misel

Ustvarjalnost, inovativnost ter odprtost so bistvene prednosti projektne dela, vsem udeležencem nudijo izziv ter vsekakor obogatijo šolsko leto, izdelki pa krasijo našo šolo. Projektne tedne je velik izziv tako za dijake kot tudi učitelje. V projektne tedne vložimo veliko truda in dela, zato je pomemben rezultat dela; ta je večinoma dober in je nagrada za vse udeležence, saj ga s ponosom predstavijo. Ob evalvaciji projektne tedne, ki smo jih v zadnjih letih izvedli na naši šoli, ugotavljamo, da so dijaki s takšno obliko dela veliko bolj zadovoljni in jih je lažje motivirati, saj gre za zelo razgibano delo, v katerem se lažje znajdejo in pri katerem tudi bolj sodelujejo. Najraje imajo teme iz vsakdanjega življenja, ob katerih se lahko veliko naučijo.

Literatura

- Bahovec Irena, Bezić Tanja, Slivar Branko, Zupanc Breda (2007): *Ocenjevanje v novih programih srednjega poklicnega in srednjega strokovnega izobraževanja*. Ljubljana: Center RS za poklicno izobraževanje.
- Marentič Požarnik, Barica (2003): *Psihologija učenja in pouka*. Ljubljana: Državna založba Slovenije.